

De islam is absoluut anders.

DE ISLAM IS... ☹️

IS DE ISLAM ABSOLUUT ANDERS ?

De islam wordt voorgesteld als iets dat volledig vreemd is aan onze eigen, Westerse cultuur of levensbeschouwingen. Op die manier wordt de indruk gewekt dat het hier om twee tegen-gestelde groepen gaat, waartussen geen compromis mogelijk is: je bent ofwel moslim(a), ofwel Westers.

Op die manier probeert men ook te suggereren dat beide groepen onmogelijk, of toch heel moeilijk, in één maatschappij kunnen samenleven.

Maar dat is niet alles. De termen “eigen” en “anders” zijn niet neutraal. Doorgaans worden ze met positieve en negatieve eigenschappen verbonden. Door de islam als absoluut anders voor te stellen, roept deze religie negatieve gevoelens op. Enkele typische voorbeelden:

Niet-moslims	Moslims
Eigen volk (autochtoon)	Inwijkelingen (allochtoon)
Geëmancipeerd (bv ivm vrouwen, homoseksualiteit)	Onderdrukkend (bv voor vrouwen, homo's)
Modern	Middeleeuws, achterlijk, “moeten nog hun mei '68 of hun Verlichting meemaken”
Gewoon, normaal	Speciaal, uitzonderlijk
Verdraagzaam, bereid tot dialoog, open, voor vreedzame oplossing van conflicten	Onverdraagzaam, gesloten, gewelddadig
Harde werkers	Luiards, profiteurs
Democratische, liberale en neutrale waarden	Religieuze waarden

Het is zo dat er wel degelijk verschillen zijn tussen beide groepen. Maar die verschillen situeren zich op een ander niveau. Het zijn niet de verschillen uit de bovenstaande voorbeelden. Luiards en harde werkers vinden we bij wijze van spreken binnen elk van beide groepen, net als mensen die vijandig staan tegenover homoseksualiteit. Samenleven betekent niet dat we alles van elkaar moeten om te gaan. Het betekent wel dat we eerlijk met verschillen proberen om te gaan.

De Islam is één en onveranderlijk.

Dat er soennieten en sjiieten zijn is door de oorlog in Irak wel duidelijk geworden, maar dat er ook verschillende stromingen bestaan onder de soennieten is minder bekend. Moslims voeren onderling continue discussies over de Koran – waaruit blijkt dat ‘de’ islam niet bestaat.

Daarnaast wordt de islam ook anders geïnterpreteerd naargelang de tijd en plaats waar moslims leven. Zo zijn velen ervan overtuigd dat er in Europa een nieuwe islamitische variant aan het ontstaan is, waarbij Europese moslims zich aanpassen aan de omstandigheden van een seculiere cultuur.

Veel Europese moslims zijn zich ervan bewust dat de sharia geschreven is door mensen na de dood van de profeet. De wetten van de sharia waren in die tijd en plaats ongetwijfeld

heel relevant, maar zijn niet gemaakt voor een samenleving waar politie en justitie zorgen voor de veiligheid en naleving van de wetten. Deze Europese moslims streven dan ook niet langer naar een strikte naleving van de sharia, maar gaan op zoek hoe ze de principes van de islam in leefregels kunnen gieten die aangepast zijn aan de hedendaagse Europese samenlevingen. Deze zoektocht is nog lang niet afgerond.

De islam is een gevaar.

De islam wordt dikwijls als iets gevaarlijks voorgesteld, Zeker in de media wordt uitgebreid aandacht besteed aan de sensationele, extremistische en gewelddadige uitspattingen van moslims overal ter wereld. Ondanks het feit dat deze radicale aanhangers van de islam in de minderheid zijn, worden ze vaak bestempeld als woordvoerders van de islamitische gemeenschap waar dan ook. De islam op zich is geen gevaar. De mensen die de islam misbruiken om terreur te verspreiden, zijn het gevaar.

Vele moslims prediken vrede, verdraagzaamheid en het alleenrecht van God om iemands leven te beëindigen. Deze vreedzame boodschap komt merkwaardig genoeg zelden ter ore bij niet-moslims. Ook de media berichten weinig over de vreedzame vorm van islam: het is waarschijnlijk verwarrend om de tegenstrijdigheden – geweld en vrede - binnen 1 concept te omvatten.

Zo krijgen we het gevoel dat we voortdurend op onze hoede moeten zijn, voortdurend moeten controleren wat imams preken en wat moslims doen/vragen. Onze angst voor al datgene wat islamitisch is, stapelt zich op en trachten we met alle (politieke) macht te weren van het publieke leven. In het publieke leven doen we zo weinig mogelijk toegevingen aan de vragen die moslims ons stellen. Zo brengen we zelf een aantal democratische principes en rechten in gedrang zoals de scheiding tussen kerk en staat, het recht op vrije beleving van godsdienst,...

De islam is achter.

Is de islam is achter?

Vaak gaan we ervan uit dat alle culturen en alle religies dezelfde evoluties zullen doormaken als de Westerse en de christelijke. Dit lijkt de natuurlijke en onvermijdelijke gang van zaken.

Zinsneden zoals “de islam moet nog haar Verlichting meemaken”, “de middeleeuwse praktijken van het Talibanregime”, “derdegeneratiejongeren zijn vaak al heel wat minder traditioneel gelovig dan hun ouders en grootouders”, geven aan dat men er bovendien van overtuigd is dat de andere culturen achterop hinken.

Soms gaat het zelfs zo ver dat men denkt dat de andere culturen de stap naar de moderniteit niet uit zichzelf kunnen maken, dat ze gevangen zitten in hun traditie.

De vooruitgang moet volgens hen dus van buitenaf –lees: van het Westen– komen.

Deze overtuiging gaat duidelijk uit van **een superioriteitsgevoel over de eigen Westerse cultuur**. Ze is bovendien blind voor het feit dat ook in Westerse culturen nog steeds gefolterd wordt, dat ook hier nog steeds religieus fundamentalisme aanwezig is, en dat ook hier nog heel wat Verlichtingsidealen (zoals vrijheid van meningsuiting, vrijheid godsdienstbeleving, gelijkwaardigheid man/vrouw,...) verre van gerealiseerd zijn.

De islam is het probleem.

DE ISLAM IS... ☹️

Problemen die hun oorzaak vinden in de sociale, economische en politieke systemen van onze maatschappij, worden voorgesteld als problemen die door moslims veroorzaakt worden. Zo krijgen moslims het stigma van een probleemgroep te zijn. Enkele voorbeelden:

“Wanneer wij **geen contact** hebben met onze moslim burens, dan is dat omdat zij geen contact zoeken. Moslims lijken zich liever met hun eigen groep op te houden en interesseren zich niet voor ons. Zij zijn niet bereid om zich echt te integreren. Vaak spreken ze niet eens onze taal.” “Als wij geen contact hebben met onze Vlaamse burens, dan is dat omdat onze maatschappij veel anoniemer en individualistischer geworden is, of omdat we het te druk hebben.”

Gaat het hier niet tweemaal om hetzelfde probleem, waarvan beide partijen slachtoffer zijn, en niet één partij de schuldige en de ander het slachtoffer?

Op dezelfde manier verklaren sommigen de **grote werkloosheid** bij allochtonen doordat moslims lui zouden zijn. Bieden de nadelige effecten van het neoliberal systeem (toenemende ongelijkheid, massale ontslagen door fusies, verhuizen van bedrijven naar

Is de islam het probleem?

lageloonlanden, harde concurrentie op de arbeidsmarkt,...) hier geen betere verklaring? En deze effecten treffen zowel moslims als niet-moslims.

Het **toenemende onveiligheidsgevoel** in onze maatschappij wordt verbonden met “de agressiviteit van de moslims”, niet met de grote wordende onzekerheid van mensen qua werk, toekomst, gezinsleven, financiële situatie,... bij ongeveer alle bevolkingsgroepen.

Het “**verlies van onze eigen Westerse/christelijke identiteit**” wordt geweten aan de grotere aanwezigheid van moslims in het Westen. Zelden krijg je te horen dat dit wel eens zou kunnen te maken hebben met de vercommercialisering van onze wereld, waardoor identiteit tot een koopwaar wordt uitgehold, zowel bij moslims als niet-moslims.

Dat sommige christelijke kerken en Vlaams nationale bewegingen zich krachtadiger of zelfs **fundamentalistischer** gaan opstellen, wordt gezien als een (al dan niet legitieme) verdedigingsreactie tegen “de invasie van de moslims”, “die zich niet aan onze cultuur willen aanpassen”. Op die manier krijgen moslims zelfs te horen dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor het **oprukkende racisme** en het succes van extreem rechtse partijen!

De islam is een mannenwereld.

DE ISLAM IS... ☹️

De islam wordt in de westerse media vaak voorgesteld als een vrouwonvriendelijke of zelfs vrouwvijandige religie. Merkwaardig genoeg is het juist deze godsdienst die in de 7de eeuw de positie van de vrouw sterk verbeterde. Uit islamitische bronnen blijkt dat moslima's reeds eeuwen geleden participeerden aan godsdienstige en politieke activiteiten van hun tijd: ze brachten godsdienstige kennis over, leverden maatschappelijke diensten, namen deel aan veldslagen en hielden zich bezig met politieke vraagstukken. De Koran schonk vrouwen hun rechten eeuwen voordat vrouwen in het Westen dergelijke rechten verwierven.

Het klopt dat rechten van meisjes en vrouwen geschonden worden in naam van de islam: uithuwelijking, het slaan van vrouwen, vrouwenbesnijdenis, steniging bij overspel worden door zowel moslims als niet-moslims aan de islam gelinkt. Nochtans vinden deze praktijken hun oorsprong niet in de islam, maar in de culturen waar de islam werd verkondigd. Vaak worden deze culturele praktijken in de Koran afgekeurd of verboden. Als vrouwen in de moslimwereld

Is de islam een mannenwereld?

vandaag geen gelijke rechten hebben, dan is dat niet omdat de islam hen die rechten niet toekende... De portrettering van de islam als een vrouwvijandige godsdienst heeft echter 2 belangrijke gevolgen:

1. Moslima's worden afgeschilderd als slachtoffers van hun religie. Daardoor hebben we het moeilijk om te geloven in moslima's als sterke vrouwen die zelf kunnen strijden voor meer gelijkheid zonder daarbij de islam overboord te gooien..
2. Men gaat moslims aanvallen omdat ze de vrouw niet gelijkwaardig behandelen, terwijl niet-moslims precies hetzelfde doen, zij het op een andere manier. Zo vinden veel moslim(a)s dat Westerse vrouwen onderdrukt worden door de eis om er altijd jong, sexy en verleidelijk uit te zien, en daarvoor de nodige ingrepen ondergaan. Zij verafschuwen het feit dat het vrouwenlichaam wordt gebruikt om van alles en nog wat te verkopen. Wanneer echter moslima's zichzelf bedekken en tegen de 'pornificatie' van de samenleving protesteren, worden zij beschouwd als onderdrukte of antiwesters.

De islam is de Koran.

Is de islam de koran?

Wanneer men het heeft over de islamitische huwelijksrechten, echtscheidingsrechten, de omgang met andersgelovigen,... dan verbindt men deze dingen stevast met “wat er in de Koran staat”. Men kijkt dan vaak niet naar de manier waarop die rechten vandaag geïnterpreteerd worden, of naar de manier waarop hedendaagse moslim(a)s met die wetten en rechten in de praktijk omgaan. Al even weinig vraagt men de moslim(a)s wat zij zelf over deze wetten denken. Evenmin vraagt men zich af hoe groot de kennis van de Koran is bij de doorsnee-moslim(a), of hoe belangrijk de Koran voor een moslim is. Nochtans is het duidelijk dat de waardering en kennis van de Bijbel bij christenen sterk verschilt van tijd tot tijd, van groep tot groep en zelfs van individu tot individu.

Bij goed zichtbare praktijken zoals de burqa, gewapende aanslagen, gedwongen huwelijken, vrouwenbesnijdenis, polygamie, het zelf slachten van een lam op het offerfeest,... zien we het omgekeerde gebeuren: hier stelt men niet de vraag naar wat de Koran over deze zaken zegt. Daardoor wordt echter gesuggereerd dat deze praktijken zoals ze hier en nu uitgevoerd worden, in de Koran voorgeschreven worden, ook al is dat niet zo, of worden zij in de Koran zelfs afgeraden. Als enkele mensen, die zichzelf moslim(a) noemen, dergelijke praktijken beoefenen, dan gaat men ervan uit dat die dingen wel in de Koran zullen staan.

De islam in context

DE ISLAM IS... ☹️

Het negatieve beeld dat velen van de islam hebben, wortelt in de heersende ideologie van de Westerse wereld, die de economische machtsverhoudingen in de wereld in stand wil houden.

Om haar macht te versterken, probeert de Westerse wereld een sterke positie te verwerven in het olierijke Midden-Oosten, een streek waar vooral moslims wonen. Dit is de fundamentele verklaring voor de recente oorlogen en oorlogsdreigingen van de VS in het Midden-Oosten (Irak, Iran, Palestina). Dat wordt echter efficiënt verhuuld door deze oorlogen als oorlogen tegen het terrorisme voor te stellen. Sinds de “**War on terror**” na de Al Quaeda aanslagen van 11 september 2001 definitief van start ging, wordt de islam in de internationale berichtgeving als de grootste staatsvijand van het Westen gepresenteerd. Zo wordt de stelling dat de islam en de “Westerse beschaving” onverzoenlijk zijn (de beruchte clash of civilizations-theorie) het overheersende vertoog.

Ook bij ons vond dit vertoog sinds 11 september 2001 steeds meer ingang: politici van uiteenlopende gezindte, mediafiguren

De islam in context

en opiniemakers schrijven het **falend migratiebeleid** toe aan de onwil van “allochtonen” om zich aan te passen aan “onze” cultuur. Bovendien wordt de term allochtoon sindsdien gelijkgesteld met moslim en moslim met terrorist. De achterstelling van allochtonen op de arbeidsmarkt, op school, in het uitgaansleven, op de openbare weg, in de politiek,... wordt geweten aan hun “moslim” cultuur en niet aan de structurele discriminatie en het racisme in onze maatschappij. Terwijl de wet verbiedt te discrimineren op basis van zogenaamd ras, afkomst en etniciteit, is het “zwart” maken van “dé ander” volop aan de gang op een andere manier. De zondebok behoort niet langer tot een ander ras, maar tot een andere cultuur. Hoewel de islam eigenlijk een religie is en geen cultuur, nemen we toch probleemloos begrippen zoals “islamcultuur” en “moslimbeschaving” in de mond.

Islamofobie is wel degelijk een vorm van racisme, waarbij mensen systematisch gediscrimineerd worden omdat men denkt dat ze andere wortels hebben.